

Nr 570

Av herrar **Andreasson** och **Carlsson** i Göteborg, i anledning av
*Kungl. Maj:ts proposition nr 120, med förslag till sjö-
arbetstidslag, m. m.*

I propositionen nr 120 till riksdagen med förslag till sjöarbetstidslag, m. m. har å s. 85 redovisats yttrandet från Svenska sjöfolksförbundet och Svenska stewardsföreningen i vad yttrandet avser ställningen för ekonomiföreståndarna ombord å fartygen. Enligt organisationernas mening talar starka skäl för att den i 1 § nuvarande sjöarbetstidslag upptagna undantagsbestämmelsen för ekonomiföreståndare icke överflyttas till ny lag i ämnet. Organisationerna inskränker sig emellertid till att föreslå, att undantagsbestämmelsen i blivande lag avfattas så att den får avseende på föreståndare för ekonomiavdelningen å fartyg, "om han är anställd med huvudsaklig uppgift att leda, fördela och kontrollera det arbete, som utföres av honom underställd personal och i vilket han icke annat än tillfälligtvis själv deltagar". Organisationerna understryker betydelsen av att 45 och 47 §§ sjömanslagen förtydligas vad gäller ekonomiföreståndarens ställning. Organisationerna anser, att en särskild utredning icke är nödvändig och ifrågasätter huruvida icke förslag till ändring i sjömanslagen kan genomföras samtidigt med förslaget till ny sjöarbetstidslag.

Departementschefen har föreslagit, att nuvarande undantag för ekonomiföreståndare — nämligen på fartyg å vilket utom denne minst sex personer är anställda inom ekonomiavdelningen — bör bibehållas. Vad beträffar den ifrågasatta ändringen av 45 och 47 §§ sjömanslagen erinrar departementschefen om att spørsmålet huruvida det skall åligga ekonomiföreståndare att utöva uppsikt över den underställda personalen och hålla tillsyn över denna personals bostäder diskuterades vid tillkomsten av nuvarande sjömanslag och att — vid remissen till lagrådet av då föreliggande förslag till lag — yrkande om en sådan utformning av berörda paragrafer, som nu ifrågasättes från bl. a. stewardsföreningens sida, avvisades. Den ståndpunkt, som lagstiftaren sålunda tidigare intagit, torde enligt departementschefen icke nu kunna frångås utan föregående utredning. Spørsmålet om ekonomiföreståndarens befälsrätt torde därför enligt departementschefens mening få uppmärksammas i samband med att sjömanslagens bestämmelser härom överses i ett större sammanhang.

Vid de nyligen avslutade avtalsförhandlingarna mellan Sveriges redareförening och Svenska stewardsföreningen blev parterna överens om att medverka till sådan ändring av 47 § sjömanslagen, att ekonomiföreståndarens ställning markeras.

Det är oss angeläget att framhålla, att i vart fall en utredning rörande ekonomiföreståndarens ställning, som således i olika sammanhang avsetts,

snarast möjligt bör komma till stånd och att därvid frågan bringas till en tillfredsställande lösning.

I förslaget till ny sjöarbetstidslag har 11 §, första punkten, fått följande lydelse: "Ekonomipersonalens ordinarie arbetstid bör fördelas i enlighet med ett av befälhavaren på förhand fastställt arbetstidsschema." Vid behandlingen av lagrummet framhåller departementschefen, *att* arbetstidsschema för närvarande fastställs av befälhavaren, *att* det icke låter sig lämpligen göra att uppdelas beslutanderätten i denna fråga mellan befälhavaren och ekonomiföreståndaren, *att* det torde vara naturligtast att beslutanderätten kvarligger hos befälhavaren, *att* det dock synes ligga i sakens natur att ekonomiföreståndarens synpunkter inhämtas innan arbetstidsschema fastställs, *samt att* någon särskild lagbestämmelse härom dock ej förefaller påkallad.

Svenska sjöfolksförbundet och Svenska stewardsföreningen hade i sitt yttrande föreslagit, att med hänsyn till den praxis, som redan råder, stadgandet skulle få det innehållet, att den ordinarie arbetstiden skall fördelas i enlighet med ett av ekonomiföreståndaren i samråd med befälhavaren på förhand fastställt arbetstidsschema.

Det spörsmål, som nu beröres, torde i och för sig ingå i frågekomplexet om ekonomiföreståndarnas ställning. En ändring i förslaget till 11 §, första punkten, sjöarbetstidslagen torde emellertid kunna ske utan avvaktan på resultatet av den förutsatta utredningen om nämnda frågekomplex. Detta gäller särskilt som vi i detta sammanhang ej vill framföra det förslag, som på denna punkt gjordes i organisationernas yttrande, utan i stället begränsa oss till ett förslag, som avser ett förtydligande härutinnan av propositionsförslaget. Olika omständigheter talar nämligen för att det direkt i lagrummet bör utsägas, att ekonomiföreståndarens synpunkter beträffande arbetstidsschemat skall inhämtas av befälhavaren innan schemat fastställs. Sjöarbetstidslagen 11 §, första punkten, bör därför vara av innehåll, att ekonomipersonalens ordinarie arbetstid bör fördelas i enlighet med ett av befälhavaren efter samråd med ekonomiföreståndaren på förhand fastställt arbetstidsschema.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

1) att riksdagen måtte besluta, att Kungl. Maj:ts förslag till 11 §, första punkten, sjöarbetstidslagen måtte erhålla följande ändrade lydelse:

Ekonomipersonalens ordinarie arbetstid bör fördelas i enlighet med ett av befälhavaren efter samråd med ekonomiföreståndaren på förhand fastställt arbetstidsschema;

2) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer att en översyn av 45 och 47 §§ sjömanslagen verkställs i enlighet med i motionen angivet syfte.

Stockholm den 21 april 1959

Olof Andreasson

Gunnar Carlsson